

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 311 | Tarih 1-7 Haziran

İnsan hakları savunuculuğu alanında faaliyet gösteren bir kuruluş olarak, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda, hafta boyunca meydana gelen insan hakları ihlallerini ele alan haftalık bir bülten yayınlamaktayız. Ayrıca, vakalara ilişkin güncel istatistikleri ve kaynaklarını, kategorilere ayrılmış şekilde düzenli olarak paylaşmaktayız. Turkey Rights Monitor raporu, 311 haftadır kesintisiz olarak yayımlanmakta olup, insan hakları alanında çalışan kurum, kuruluş ve ilgili yetkililerle paylaşılmaktadır. Güncel bilgi ve istatistiklere web sitemiz üzerinden ulaşabilirsiniz:

<https://turkeyrightsmonitor.com/>

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 3 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

Keyfi Yaşam Hakkı İhlalleri

5 Haziran: Euromed Rights tarafından yayımlanan bir rapor, Türkiye'de şüpheli ölümlere ilişkin kusurlu soruşturmaların hesap verebilirliği zayıflattığını ve yaşam hakkı ihlallerinde cezasızlığa katkıda bulunduğunu ortaya [koydu](#).

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunç](#)'tan bir haber alınamadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

Toplantı ve Örgütlenme Özgürlüğü

2 Haziran: Türk polisi, Ankara'da Gezi yıldönümü ve Ethem Sarısülük anması sırasında Güvenpark'a yürüyüşü engelledikten ve göstericileri biber gazıyla dağıttıktan sonra 24 kişiyi [gözültüne](#) aldı.

3 Haziran: Tekirdağ'da, Şubat ayından bu yana maaşlarını ve yaklaşık bir yıldır fazla mesai ücretlerini alamadıklarını belirten maden işçileri, ücretlerinin ödenmesini talep etmek üzere şirket merkezine yürümek isterken jandarma ve polis tarafından [engellendi](#).

İfade ve Basın Özgürlüğü

3 Haziran: Bir Türk mahkemesi, yaklaşık 3,5 milyon takipçisi bulunan muhalif Cumhuriyet gazetesinin X hesabına, ulusal güvenlik ve kamu düzeni gerekçesiyle erişim [engeli](#) getirdi.

5 Haziran: Eski Kürt milletvekili Mahmut Alınak, 74 yaşında, 2017'de Cizre sokağa çıkma yasakları hakkında yazdığı kitap nedeniyle Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret suçundan verilen mahkûmiyet kararının Yargıtay tarafından onanmasının ardından tutuklanarak Kars'taki [cezaevine](#) gönderildi.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

2 Haziran: Bir Türk mahkemesi, Canan Coşkun'un VFS Global'in Türkiye'deki alt yüklenicisiyle ilgili iddia edilen yolsuzluk, çıkar çatışmaları ve veri güvenliği açıklarını, ayrıca şirketin eski dışişleri bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile

bildirilen bağlantılarını inceleyen “Visa Empire” soruşturmasına erişim [engeli](#) getirdi.

Kürt Azınlık

2 Haziran: Kürt yanlısı Mezopotamya Ajansı muhabiri Sema Bingöl ve Tüm Bel-Sen yöneticisi Bülent Türkmen, Ankara Güvenpark'ta düzenlenen Ethem Sarısülük anmasına yönelik polis müdahalesi sırasında [gözaltına](#) alındı.

4 Haziran: Bir Türk mahkemesi, PİRHA gazetecisi Cihan Berk'i, avukatlarının somut delilden yoksun olduğunu ve gazeteciliği kriminalize ettiğini belirttiği bir davada, yargılamanın ikinci duruşmasında silahlı terör örgütü üyeliği suçlamasıyla altı yıl üç ay [hapis](#) cezasına mahkûm etti.

Cezaevi Koşulları

3 Haziran: TİHEK raporu, Bursa Yenişehir Kadın Kapalı Cezaevi'nde anneleriyle birlikte kalan 0-6 yaş arası 25 çocuğun yetersiz beslenme, hijyen, yatma düzeni, çocuk bakımı ve eğitim desteği nedeniyle sağlık ve gelişim riski altında olduğunu ortaya [koydu](#).

5 Haziran: Türkiye'de cezaevi [nüfusu](#) 1 Haziran itibarıyla 421.583'e ulaşarak resmi kapasitenin yaklaşık yüzde 138'ine çıktı; mevcut kapasitenin 116.000'den fazla kişi aşıldığı ve 4.673 çocuğun cezaevlerinde bulunduğu bildirildi.

Ulusötesi Baskı

1 Haziran: AKPM Hukuk İşleri Komitesi, ulusötesi baskıya karşı daha güçlü uluslararası önlemler alınması çağrısında bulunan bir [taslak karar](#) kabul etti; metinde Türkiye, muhalifleri yurtdışında kaçırma, saldırı, gözetim ve INTERPOL, iade ve mali durum tespiti sistemlerinin kötüye kullanılması yoluyla hedef almakla suçlanan devletler arasında gösterildi.

3 Haziran: Gizli bir Türk polis belgesi, Türkiye'nin Hollanda'da Gülen hareketiyle bağlantılı hukuka uygun sivil faaliyetleri, etkinlik fotoğrafları, isimler ve örgütsel bağlantılar dahil olmak üzere [izlediğini](#) gösterdi.

Kadın Hakları

3 Haziran: Bianet'in Mayıs 2026 “Erkek Şiddeti Çetelesi”ne göre, erkekler Türkiye’de en az 14 kadın ve iki çocuğu [öldürdü](#); ayrıca en az 46 kadına şiddet uyguladı, 18 kadını taciz etti, 14 çocuğu istismar etti ve 106 kadını seks işçiliğine zorladı.